

A'

CSASZARI ÉS KIRALYI FELSÉG'
ENGEDELMÉVEL.

Nro 32.

Költ Bétsbenn, Mindfzent Havának '(October)
19-dik napján 1802-dik Elztendőben.

B é t s.

Császári és Királyi Ő Felségek ma estve felé hagyják oda Laxenburgi nyári lakásokat. — Holnap reggel megy innen vissza Posonyba Nádor Ispány Ő Királyi Hertzegsége. — Holnap utánra várják ide Constantin Ő Cs. Nagy Hertzegségét.

Az a' szomorú hír érkezett ide Ola' Országból, hogy a' Pármai Hertzeg első Feruinánd, a' Hetrúriai Király édes atya kimúlt a' világból. Nápolyból írják, hogy September 23-dikán vált meg a' Felséges Nápolyi Királyné, Antonia igen

K k

kedves Leányától, ki hajóra szállván testvér Battyával, a' Nápolyi Korona Örökössével, a' Barcellónai kikötő helynek vette útját, a' hol várják már Ő Királyi Hertzegségeket a' Spanyol Király és Királyné Ő Felségek. A' Nápolyi Királyné Portici nevű nyári Palotájába ment ki lakni, melly közel esik Nápoly városához, a' Vezuvs hegyétől sints meszse. Annak igen kies vidéke sem enyhítheti kedves magzatjainak eltávozásokból származott nagy fájdalmat, sőt nőttön nőnek a' szívbeli gyötrelmek, attól való rettegetésében, ha nem érte é őket valamelly veszedelem a' háborgó tengereken. A' Bétsből érkezett Kurír a' már gyógyúlni kezdett sebeket újjra felszaggatta azon váratlan hírével, hogy Ő Felsége kedves Leánya, a' vólt Toskánai Nagy Hertzeg Afzony szerentsétlenül kimúlt a' világból.

Magyar Ország.

Nagy Váradról October 4-dikén. A' mai nap, úgy mint Felséges Királyunk neve napja, elfelejtetetlen lesz az ide való Káptalan előtt. A' Királyi Felség, ki tudja mitsoda méltók a' Valás Szolgai a' tiszteletre, különös kegyelmességéből méltóztatott az ide való Káptalant olly emlékeztető jellel megtisztelni, mellyet annak tagjai, Ő Felsége eránt való örök emlékezet, és méltóságok jeléül, közönséges helyen hordozhatnak. Ez az emlékeztető jel, hasonló ahhoz, mellyel már az Esztergomi, és Kalotsai Fő Káptalanok bírnak, és a' melly egy felől Sz. László Király képével, más felől pedig mostan uralkodó Felséges Királyunk, és Királynénk neveikkel ekeskedik. Az ide való Megyebeli Püspök, Poka-Teleki Konde

Miklós Ő Méltóságára vólt a' bírva, hogy öszfa
ki Felséges Urunknak ezen betses ajándékát, a'
Fő Tifzt. Káptalanbeli Uraknak, a' mi mai nap
a' Kathedrális Templomban véghez is ment. Már
jókor reggel kiállott katonai parádében az itt kvár-
télyozó Devins Regimentje, és a' Templom előtt
szép rendet formált. A' M. Püspök' fontos be-
széde által kezdődött el a' tzeremónia, melly-
ben Felséges Királyunk' a' Nagy Váradí Káptalan
eránt való kegyelmessége, és az arra való inté-
sek foglaltattak bé, hogy a' nevezett Káptalan,
igyekezzék, kötelességének tellyesítése által, arra
méltóvá tenni magát. Ezután ki ki a' Fő Tifzt.
Káptalanbeli Urak közzül egymás után által vet-
te ezen emlékeztető jelt Ő Méltósága kezéből,
trombita, 's dob szó, és mozsarak durgása kö-
zött. Minekutánna ez így végbe ment, 80 ez-
tendős öreg, Fő Tifzt. Jedlitska, Káptalanbeli
Ūr tartott egy fontos háláadó beszédet, melly-
ben a' Felséges Király kegyelmességét megkö-
szönte. Végezetre Nagy Mise tartatott, és a' Te
Deum elénekeltetett, 's az Isteni szolgálat Felsé-
ges Urunk életéért, és szerentsés uralkodásáért
felnyújtott esedezések között végeztetett. Dél-
ben a' Tifzti sereget megvendégelte Ő Méltósága.

Zágrábból Octob. 6-dikán. Hogy a' katonai
szélek', mostani szükségei felsegállítására tett in-
tézetei Felséges Urunknak, annál foganatosabbak
lehessenek, és annál hamarább végre hajtódhas-
sanak F. M. L. B. Simbschenre bízódott az, hogy
a' nevezett széleken lévő lakosok könnyebbségé-
re tett rendelésekről gondoskodjon.

Liptó Vármegyéből October 9-dikén. A' még
éddig szüntelen tartó szárazság miatt, nem tsak

a' kenyérnek, hanem a' víznek is szükibe vagyunk. Sok kútak, és vizek egészen kiszáradtak, 's a' Waag vizén nem lehet hajókázni. — A' múlt hónap 28 dikán Soso nevű Kamerális helység egészen elégett, és tsak két tsür maradt meg.

Zemlinből Oct. 7-dikén. Egészen letsendesegett Belgrád, miólta megesett a' Jussum Agával való békélés. — Az Aga gyakran meglátogatja a' városiakat azólta. Sok idegenek mennek Belgrád nézésére, kiváltképpen azok közzül, kik ennek előtte a' Pazmán Oglu seregénél szolgáltak, de azután töle elbotsáttattak.

Pestről October 14-dikén. A' Császári Királyi Udvarnál Bétsben lévő Frantzia Követséghez tartozó három személyek, úgy mint polgár Laquieur, Vácy, 's Remont, ide érkeztek a' múlt hét elein, 's minekutánna az itt lévő Császári Királyi Bibliothekát, Fűvészkeretet, Budán pedig a' tsillagvisgáló tornyot, és a' megjegyzésre nevezetesebb dolgokat megnézegettek volna, ismét vízfza útaztak Bétsbe. Laquieur a' 16-dik Frantzia Huszár Regiment' Oberstere vólt, 's Adjutánsa Bonapárténak, és oda járt vele Egyiptomba. Úgy mondják, hogy nem sokára valamelly Afrikai Udvarhoz küldödik, és minden órán várja az ez eránt teendő rendelést. A' második Vácy, ki katona vólt, a' Frantzia Vadász seregnél szolgált, és a' fűvek, 's virágokról írt munkáiról esmeretes. Itt is abban foglalatoskodott, hogy sokféle, nálunk találtatható, de Frantzia Országban vagy nem lévő, vagy igen ritka plántákat, fűveket, 's magokat szedett öfzve. — Remont a' Bétsben lévő Frantzia Követség Titoknokja. A' két utólsé meglehetősen beszél Németül is.

Pozony October 15-dikén. Felséges Királynénk Neve, napja, az itt lévő Fő Fő Méltóságok, 's mind Papi, mind Világi Rendek által, nagy örvendezések között tartatott. Ezen jeles nap pompáját, az itt lévő Fő Hertzeg Ferdinánd Gránátérossai nem kevéssé nevelték, kik több ízben Szálvét adtak. A' Nagy Mise, mellyen a' Fő Méltóságok is jelen voltak, Kalotsai Érsek Gróf Collonits Ő Excellentiája által tartatott.]

A' múlt kedden és szerdán is folytatták a' Tekintetes Státusok, és Rendek Üléseket. — Tegnap tartotta azon Deputátzió Ülését, mellyre van bízva, hogy azok kéréseiket fontolja meg, kik az idegenek közzül, hogy a' Magyar Országi Nemesi Karban való bévétetődésekért esedeztek. Az ezen tárgyakat illető tikkelyek, mellyek a' Deputátzió által készítődnek, különös Ülésben vevődnek vizsgálás alá.

Olafz Ország.

Génudból Sept. 25-dikén. Azt írják Písából, hogy a' Hetrúriai Király tsak nem egélzen meggyógyult, 's nem sokára Livornóba fog meani, a' hol reá a' Spanyol hajó még is várakozik. — Tulonból azt halljuk, hogy 5 nagyobb hadakozó hajó indúlna nem sokára Konstántzinápoly felé: de mi a' tzielja, mi nem? idővel tudjuk meg.

Mediolánumból Sept. 27-dikén. A' falusi lakosok tsak nem úgy ostromolták mostanában Korfu-t, mint az ellenség szokta azon várost, mellyet körül vesz. Az Elökélok jószága veszedelembé forgott a' zenebonások miatt. — Reménység van mindazáltal a' tsendesség minél hamarább leendő helyre állítása felől.

Livornóból Sept. 29-dikén. A' folyó hónap 26-dikán érkeztek ide a' Hetrúriai Király és Királyné Ő Felsegek a' Korona Örökössel egygyütt. Tegnap ültek számos kísérők társaságában azon 120 ágyús pompás hajóra, melly már szélnek is eresztette Barcellona felé vitorláját. Az elindulásakor 101 ágyuk sütettek ki. Elindulásakor 300 aranyat osztogatott ki Ő Felsege a' szegények számára.

Helvétzia.

Bernából Sept. 29-dikén. A' mostani Kormányfészék által kinevezett Kommisszió, polgár Bay-t nevezte ki a' Bernai Kánton Praefectusává. — Polgár May, az úgy nevezett centrális kormányfészék' Kommissziariususa, letette önként hivatalát, és azt a' Kánton ideig óráig való Kormányozóinak által adta.

Lausánnából Sept. 29-dikén. Mindent elkövet a' Kormányfészék, hogy a' Waatlandi lakosokat fegyverbe öltöztesse. Még azt ugyan nem jelentette ki egészen, hogy a' Frantzia seregekhez úzhatik; azomban tsak ugyan gyűlnek a' Frantzia seregek a' Genevai Tó körül öfzve úgy hallatik, hogy megállította, hogy az első Landammanni hívatallal, Bonapártét kínálja meg. — Sok függ attól, hogy mitsoda neven vezzik a' nagyobb Hatalmasságok, azon történeteket, mellyeket az idő szül Helvétziára nézve.

Lausánnából October 1-ső napján. Kevés látja vólt ugyan először Friburg ostromoltatásának az Insurgensekre nézve, de azért nem tettek azok le szándékjokról. Tegnap előtt, estvéli 4 óra tályban Moratba béütöttek; de ábból, a'

volt Kormányfék mellett tartó katonaság által kiűzettek, melly ugyan csak szorította őket, 's közülök 25 legényt fogollyá tett. Más nap ismét szerentsét próbáltak, a' városba béakaráván tsapni: de akkor is kéntelenítették magokat hátra vonni. — Midőn a' Kormányfék mellett fogó katonák Morát-ba bémentek, még csak az Afzszonyok is ellenek voltak, és az ablakokból forró vizet töltögettek le rájuk. —

A' Waudi Tartomány Praefectusa, következő proclamáziót küldött a' Grandsoni lakosokhoz, „Ezen hegyes völgyes Tartomány szerentsétlen lakosi önként rohantok é a' vezedelemre? Annyira megvagytok é tsalatra, hogy látjátok rablásra kitett házaítokat, és elpufztúlt vidéketeket? Úgy gondolkotok, hogy midőn a' titeket vízre vivök suggallásaira halgattok, elkerülhetitek annak rosz következéseit? Nyilván tudtokokra adom, hogy három nap alatt, a' Svájtzer sereg első fél Brigádája Noyonba leszsz, másik része Walaisnak tart, és hogy az a' Frantzia Republikától vett rendelésekhez tartja magát. Felelni kell arról, a' mi eddig megtörtént az erőszak miatt. És éppen azt akarta a' Ti Praefectusotok, hogy Kantonát mególtalmazza attól a' vezedelemtől, melly ezen felelet következése lehet, és hogy megőltalmazza annak azon eszközoeket, mellyeknél fogva azután is meghatározhassa magát, tulajdon hasznára. Bóldogtalan Falusiak! Nem halgattatok ti a' böltsesség szavára. Még nem késő, szálljatok magatokba, és gondoljátok meg: mitsoda hasznom vólna nékem abban, hogy beenneteket megtsaljalak? Azt gondoljátok é, hogy én, polgártársaim bóldogtalanságára vigyázok, munkáló

dom, és azért vállalom fel a' sok gondot magamra, HidjeteK nékem!! hidjeteK nékem meg egynehány napig, és ne siessetek a' vér-ontásra; melly a' legirtóztatóbb boszszú állást vonhatja rátok."

Lausánnából October 2-dikán. Úgy hallatik, hogy a' polgárokból álló sereg, 24 óráig tartándó fegyver nyugvást kért, mellybe a' Tisztviselők megegyyeztek, minekutánna Generális Andermatt által tudokra adódott ezen kívánság.

Appenzelből October 6-dikán. Eppen most érkezett Bernából hozzánk az a' hír, hogy a' Svájtzer polgárokból álló sereg, Generális Bachman vezérlése alatt hat tsapatra oszolván, megtámadta a' Kormányzék seregét, azt megverte, és jó darabig kergette. Estvére Peterlingenbe szállották bé a' győzödelmes polgárok, olly feltétellel lévén, hogy másnap ismét folytassák, a' mit félbe szakasztottak. — Appenzelből 800 önként vállalkozott legények vagynak az egygyesült Kántonok seregénél. — Majd egész Waatland a' polgári sereg kezére került már. — A' Kormányzék Lausánnából Genevába akar által költözni. —

Bernából October 6-dikán. Tegnap estve megvette Freyburg-ot Generális Mauer Kapitulációval, mellynél fogva az ott őrizeten vólt sereg, vezérestől egygyütt hadi fogságba esett. — 30,000 emberrel nyomúl elébb Generális Bachman. — A' Majlandban fekvő Svájtzer segítő sereg második Brigadája, kijelentette, hogy az egy-mással szövetségre lépett Kántonok serege ellen fegyvert nem fog.

Német Ország.

Regensburgból October 4-dikén. A' Császári Királyi Felség neve napja nagy örömmel tartatott itten. Az öreg Templomban ezen alkalmatossággal tartatott Nagy Misére, a' Nagy Méltóságok meghívattattak. Báró Hügel a' Császári Kir. tellyes hatalmú Minister pompáson jelent meg ezen napon. A' polgárságból álló lovas, és az őrizeten lévő katonaság apró fegyverekből való tüzelés, és ágyú dörgések által jelentette örömét. — Nem tsak a' Kolóniai V. Fejedelem részéről adódott bé a' Deputátziónak azon kívánság, hogy az említett V. Fejedelemség megmaradását tekintetbe kell venni: hanem több más Papi Fejedelemnek is sürgetik azt, hogy az eddig mind az Imperiummal, mind a' Császári Királyi Felséggel való öfzve-köttetések, és politikai lételek megmaradjon. Ferdinánd Ö Királyi Hertzegségének, a' Modenai Hertzeg részéről tett kijelentéséből a' tetszik meg, hogy a' Modenai Hertzegség jövedelme 1,050,000 forintra ment esztendőnként: Brisgóvia pedig nem hajt bé többet 104,119 forint esztendei jövedelemnél.

Regensburgból Oct. 10-dikén. A' Frantzia Respublika, és Orosz Udvar tellyes hatalmú Ministerei által, a' Deputátzióval közlött azon Toldalék, mellyet úgy lehet gondolni, mint az e-
lébbi planumon való javitást, már megvizsgáltott, és eránta a' vokok is tudva vagynak. Ezen Toldalék 34 paragraphusokból áll, és mintegy 10 árkusra telnék. E' fzerént a' Toskánai Nagy Hertzeg leendő Birtokai nagyobbodnak valamivel. A' 6 nagyobb Imperialis városok, Hamburg, Bréma, Lubecka, Frankfurt, Augsburg,

Norinberga, tudva lévő állapotjokban megmaradnak, és szép privilegiummal bírnak. Wetzlár városa, a' Regensburgi Püspökség vidékével egygyütt, az eddig volt Moguntziai, de ezután Aschaffenburgi névvel bíró Választó Fejedeleme-nek adódik, ki egyfzersmind Német Ország Pri-mása is lesz. Kielégítése általjában szólván igen nevezetes jószágok által esik; és Káptalanjának kárai is kipótoltatnak. A' Thurn Taxisi Hertzeg nem csak azt veszi kezéhez, a' mi pótlásba néki ígértetett; hanem a' Frantzia Respublika, és Orosz Udvar arról is ígértetett tett néki, hogy az Imperiumban lévő Posták, mostani elintézés-kehez képest, az ő keze alatt maradnak. — Bővebb elő adását ezen Toldaléknak, mázszor közöljük.

Frantzia Ország.

Párisból October 2 dikán. Admirális Lessegnes Algírból Tunisba evezett, hogy az ott lévő Beyel, hasonló barátságos egyezésre lépjen, melly már a' mint tudva van a' Frantzia Respublika, és Algír közt véghez ment. Igen jól fogadtatott Lessegnes Tunisba; és a' Basa, több Korsikából lévő foglyokat szabadon botsátott kérésére. A' Frantzia sereg tartásáról gondolkodott, 's gazdag ajándékot küldött Bonapárténak, melly 6 jó vérü Arabs lovakból, 3 oroszlánokból 's a' t. áll. Külső dolgokra ügyelő Minister Talleyrand számára is egy jó féle Arabs paripát küld a' Tunisi Bey. — Említi, tengeri dolgokra ügyelő Ministernek küldött tudósításában, Admirális Lessegnes, hogy a' Tunisi első Ministert, magával elhívta a' Frantzia hajók' megnézésére, a' midön kisüttette a' hajókon lévő ágyúkat több

ízben, a' Tunisi vendégek kedvéért. — Majd lerogyott a' Minister ijedtében, 's megvallották, mind ő, mind társai, hogy a' mit a' Frantzia hajókon láttak 's hallottak, még tsak képzelni se tudták az előtt. —

Strafszburgból October 3-dikán. Hünningen körül, Basileához fél órányira, egy Frantzia sereg fog, a' mint mondják öszve gyűlni, és Helvétziába fog nyomúlni. Ofztályos Generális Ney a' vezére ezen seregek. A' felső és alsó Rajnai departamentomokban, induló félben van a' katonaság. Az itt őrizeten lévő katonaság közzül 3. Bataillion Gyalogság, 2 Svadron Lovasság, és egy tsapat ágyúzó katonaság fog megindúlni Hünningen felé. Mennyire megy az egész Helvétziának tartó sereg száma, nem bizonyos még.

Thetis nevű Dánus hajó' Kommendánsa, tudósította kikötő helyeinkben lévő Dánus Tiszt társait az eránt, hogy az említett Udvar, és Tripolis közt volt nehézségek elhárítódtak. Azomban tsak ugyan nem mehet bé egy 'Dánus hajó is a' Tripolisi kikötő helybe: mivel a' Svétzia, és Tripolis között lévő ellenkezés még is tart.

Párisból October 3-dikán. Bonapárté, a' Fr. Respublika első Konzulja, az Olasz Országai Respublika Praesese, következő kifejezésekkel írt Sz. Cloudi igen szép palotájából, a' 18 Svájtzter Kántonoknak. „Svájtzter Respublika lakosai! Ti igen szomorú tárgyai vóltatok a' közelebbi két elztendő elforgása alatt a' szemlélődésnek. Az egymást felforgató szakadások, a' fő hatalmat magokévé tették, 's eltűnő uralkodásokat olly részre hajló intézetek által tették nevezetessé, mellyek gyengeségeket, és alkalmatlan vóltokat el-

árulták. A' folyó esztendőben, azt kívánta a' nálatok volt Kormányfő, hogy a' Svájtzter Respublikában lévő seregeknek még nálatok maradt része, hagyja oda Helvétziát. A' Frantzia Kormányfő önként kapott ezen alkalmatosságon, tiszteletben tartván, másoktól való nemfüggéste- ket: de csak hamar azután új dühösséggel mutogatták magokat köztetek a' külömb külömbféle részekre hajlók, 's a' Svájtzter polgárok vérét magok a' Svájtzterek ontották. Három esztendeig vetélkedtetek úgy, hogy egygyik rész sem értette a' másikat; és ha most is magatoknak hagyattok, még három esztendeig is öldöklitek egymást, úgy hogy még sem jártok egy nyomon. — Arra mutatnak a' Svájtzter Históriák, hogy eddig sem végeződhetett soha el a' belső hadakozás köztetek, a' nélkül, hogy a' Frantziák belé ne szállottak volna. Igaz ugyan, hogy fel volt nálam téve, hogy magamat dolgaitokba legkissebb részbe se elegyítsem; de tapasztaltam, hogy több rendbeli Kormányozóitok tölem kértek tanátsot, mellyet nem követtek, és hogy az én tekintetemmel vizsgálta éltek a' szerént, a' mint az által tulajdon haznaikat elő mozdították, és indulataiknak eleget tehettek. De nem lehetek érzéketlen azon bóldogtalanság eránt, mellynek kivagytok tárgyúl tétetve; vizsgálta térek arra, a' mit feltettem magamban; belé szállok dolgaitokba, de úgy, hogy ez olly hathatós leszz, mint a' mint illik azon nagy Nemzetekhez, kiknek nevében szállok. — Öt nappal ezen proclamátzió kihirdetése után, a' Szenátus ölzve fog gyűlni Bernába. Azok a' Tisztviselők, kik a' kapitulátzió után állottak fel, elofzlanak,

és nem fognak bírni semmi hatalommal is. A Praefectusok béáílnak hivataljaikba. — A' fegyverkezett sereg elofzlik. Az első, és második Svájtzter fél Brigadából fog állani a' Bernai őrző sereg. Tsak azok a' seregek maradhatnak meg katonai lábon, mellyek már ez előtt hat héttel fegyverben voltak. Végezetre, mind azok a' fzeméllyek, kik a' hadakozó, felektől elbottsáttattak, de még fegyverben vagynak, lerakják fegyvereiket azon Községekben, a' hol születtek. A' Szenátus három Deputátust fog küldeni Párisba: minden Kánton küldhet hasonlóképpen. — Azok, a' kik három esztendő óta Landamannok, Szenátorok, vagy egymás után az úgy nevezett centrális Tanátsban voltak, megjelenhetnek Párisban, hogy vélekedéseiket a' több felé húzó polgárok, egygyesítése, és a' tsendesség helyre állítása eránt kinyilatkoztassák. Réfzembről, van jussom vigyázni arra, hogy egy Község' s város se tsináljon olyyat, melly a' töletek kijelentendő rendelés ellen van. — Svájtzter polgárok! élledjeteK fel ismét a' reménységre!!! A' vezedelem szélin van Hazátok: most az, egyenesen abból fog megszabadúlni; 's minden nemes gondolkodásúak elő fogják ezen tzélt mozdítani. De ha, (a' mit nem gondolhatok) nagy számmal lesznek olyanok köztetek, kiktől nem telik a' ki, hogy indulatjaikat, és balvélekedéseiket feláldozzák a' Haza eránt való fzeretetnek: akkor, Ti Svájtzter polgárok éppen nem követíteK Atyáitok nyomdokit!!! Nints olly balgatag, ki által nem látná, hogy az a' közben vetés, mellyet magamra vállalok, azon Gondviselés jótéteménye; melly olly sok villongások, és rongáltatá-

sok között is vigyázott Némzetetek' lételére, és másoktól való nem függésére; nints olly balgata, ki észre ne venné, hogy tsak ez egyedül való eszköz arra, hogy mind ez, mind amaz megtartódjék. Ideje van, hogy meggondoljátok azt, hogy ha az Eleiteknek a' Haza eránt való Izeretete, és egygyessége fundálták meg Respublikátokat: a' köztetek lévő szakadások lelke leszfiz az, melly ha tovább is tart, azt egészen jégretelzi, és szomorú matériát fog szolgáltatni arra, hogy akkor, midön több Respublikák lettek; a' legrégeb Respublikának vetett véget a' sors." Bonapárté.

Párisból October 4-dikén. Az egész tudós Világ!előtt igen nevezetes Mediceai Vénus, melly feje[márványból van megbetsülhetetlen mesterséggel kifaragva, Szitziliába, nevezetesen Palermóba; szállíttatott, Florentziából, midön a' Frantziák Olasz Országot elborították. Már a' múlt hónap 12-dikén hajóra tétetett Palermóban, hogy Párisba szállíttassék. —

Jelentések.

A' Nagy Bányai gelétnek árúban volt becsáttatásának sikeresebb előmozdítására nézve, és hogy a' gelét vevők, mind azon tsalárdság ellen hathatóson védelmeztessenek, mellynek kivólnának tétetve azon kereskedők által, kik azt állítják, hogy ők jobb, és válogatottabb tulajdonságú geléttel kereskednek: a' Nagy Bányai Fő Pénz-verő, és Bányász Inspectorátus Tiszt-ség által, mindeneknek tudtára adatik, kiket ez a' dolog illet, hogy mázsája ezen Nagy Bányai gelétnek, edényestől egygyütt, az említett Cs. és Királyi Pénz-verő, és Bányász Inspectoratus

által felállított Depositoriumokban, úgymint Pest városában 17 Rh. fl. 40 krajtzárjával; Debreczenben 16 Rh. fl. 40 kr; Kassán 17 Rh. fl. — kr; és Erdélyben Szász Meggygyesen 17 Rh. fl. 20 krajtzárjával, szinte olyan tulajdonságban, mint a' mint azt a' vevők Nagy Bányán találhatják, minden magokat ez eránt jelentőknek, eladatik, még pedig az említett helyen annyit lehet találni a' vevőknek, a' mennyire kinek kinek szüksége lesz. A' Nagy Bányai gelétes edények, az ezen gelétes beszolgáltatató Koh neve első betűjének reájok való égetésével, úgymint O F: Felső Fernetzely Koh; U F: Alsó Fernetzely Koh, és K: Kapniki Koh, vagynak megbellegezve. Nagy Bányán October 14-dikén. 1802.

Midőn egy közelebből kiadott jelentésemben leírtam bőven, mi akadályoztatta legyen mind eddig az Orvosi és Gazdasági Tudósítások' megindulhatásokat, ugyan akkor, hogy az érdemes Előrefizetőknek, a' mennyiben lehet eleget tegyek, azt ígértem vala, hogy még ezen elszendő' hátra lévő darabjában annyi árkust igyekezem kiadni, mintha az elszendő' elején mingyárt megindulhattak volna. Ezen Jelen-tésem alig érkezett le a' Hazába, 's azonnal némely Előfizetők azt adták értésemre, hogy ők azzal tökéletesen nem érik el tzellyokat, ha ezen elszendőben annyi árkusok jönnek is ki; mivel sok gyülvén egyszerre reájok, nem érhezhetnek azoknak figyelmetesen leendő elolvasásokra, félre vetik haszonvétel nélkül, a' mire már régen előre fizettek. Mellyre nézve ha csak azt akarom elérni, hogy az Előrefizetőknek elégtétetödjék, sokkal helyesebbnek ítelnék (azt írták,) hogy

az 1802-re letett pénz a' Fő Posta Hivatalnál íródjon által 1803-ra, akkor osztán annak rendiben indullyanak meg a' Tudósítások, így a' munka sem fog haszon nélkül félre tétetni, 's az Előrefizetőknek se lészzen rövidségek. — En ezt, Posonyba lemenvén, az Ország Gyűlésre egybegyűlt Rendeik között lévő Előrefizető Urammal nagyobb részént közölvén, abban egygyeztek meg, hogy az ezen esztendőre előre letett pénz tétetődjék által 1803-ra, 's tsak akkor indullyon meg a' Munka; mellyekhez képest én a' Postán már a' jó rendre nézve mindent el is végeztem.

Az Orvosi, és Gazdasági Tudósítások tehát már e' szerént tsak 1803-mal indulnak meg. A' melly Munkát ha talán még a' már béírott Előrefizetőkön kívül valaki jártatni kívánná, méltóztassék még Januáriusig Nevét, 's lakhelyét azon Postahely' feljegyzésével, a' honnan legkönnyebben megkaphatja leveleit, elküldeni. Tellyes erőmmel azon lészek, hogy ha ezen esztendő' eleivel reám jött, 's szinte halált okozott nagy betegségem, az Orvosi, és Gazdasági Tudósításoknak kiadhatásokban meggátolván, Nagy Erdemű Előrefizetőimnek az únalmal várakoztatással kedvetlenséget szerzettem: annyival inkább igyekezni fogok, gyengete hetségem szerént, róllam, 's tsekély igyekezetemről vett jó vélekedéseknek megfelelni. Írtam Bétsben. October' 16-dik napján. 1802-ben.

Sándorffi Jósef.

Orvos Doctor a' Bétsi Orvosi Kar' Tagja, 's az Orvosi, és Gazdasági Tudósítások' kiadója.